

LICHIDAREA VOLUNTARĂ A ÎNTRINDERILOR

Autor: Mihail SCUTARI, masterand
Conducător științific: lect. sup. Iurie IVANOV

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: Spre deosebire de procedura înregistrării unei întreprinderi care, poate fi efectuată în regim de urgență (de exemplu 24 de ore sau chiar - 4 ore), procedura de lichidare a unei întreprinderi este una îndelungată și durează cel puțin un an de zile. Până la începerea procedurii de lichidare a întreprinderii conducătorul acesteia, este obligat să întreprindă toate măsurile pentru a înregistra toate modificările necesare la camera Înregistrării de Stat (de exemplu: modificarea adresei juridice, etc.), pentru că după începerea procedurii de lichidare Camera Înregistrării de Stat (CÎS) nu va fi în drept să înregistreze careva modificări.

Cuvinte cheie: lichidare, întreprindere, etapă, control, hotărîre.

Ideea desființării voluntare a unei firme poate pareă atît o decizie stranie, cit si una demna de luat in considerare. In fapt, posibilitatea luarii deciziei de dizolvare / lichidare voluntara a unei firme nu este altceva decăt o oportunitate legala menita sa-i ajute pe intreprinzatorii ajunsi deseori intr-o situatie dificila si nu o masura legala de incurajare, iar decizia in sine trebuie sa fie strans legata cu argumente bine rationalizate. Astfel se poate spune ca Întreprinderea se lichidează benevol dacă : a) expirat termenul dedicat constituirii, prevăzut de actele de constituire; b)a hotărît organul suprem de decizie; c)și-a atins scopul propus.

Etapele lichidării unei întreprinderi.

Prima etapă a lichidării este etapa internă, aici organul suprem al întreprinderii – Adunarea Generală a Asociaților trebuie să adopte o hotărîre de lichidare a întreprinderii. În cazul în care societatea are un singur asociat, atunci acesta emite o decizie de lichidare a întreprinderii. În hotărîrea (decizia) de lichidare se poate de indicat cine va avea calitatea de „lichidator” – persoana fizică care se va ocupa de lichidare. În conformitate cu articolul 90 alineatul (5) din Codul Civil „în cazul desemnării mai multor lichidatori, aceștia reprezintă persoana juridică în comun dacă actul de constituire sau hotărîrea prin care sunt desemnați nu prevede altfel”. Intrarea în funcție a lichidatorului (comisiei de lichidare) desemnează și momentul trecerii responsabilității de la administrator la lichidator. Dacă organul competent al persoanei juridice sau instanța de judecată nu desemnează lichidatorul, la data dizolvării persoanei juridice, administratorul acesteia devine lichidator.

La a doua etapă, lichidatorul este obligat ca în termen de 30 de zile din momentul adoptării hotărîrii (deciziei) de lichidare a întreprinderii să informeze CÎS despre începerea procedurii de lichidare prezentînd următoarele acte: cererea, conform modelului aprobat de Camera de Înregistrare, hotărîrea (decizia) de lichidare a întreprinderii; certificatul de înregistrare a întreprinderii; buletinul de identitate a lichidatorului.

CÎS primește actele și emite decizia privind începerea procedurii de dizolvare a persoanei juridice, înscriind mențiunea „în proces de lichidare” în Registrul de stat al persoanelor juridice, precum și pe certificatul de înregistrare al întreprinderii. Din acest moment se interzice participarea întreprinderii - în proces de lichidare în calitate de fondator (asociat) al altei persoane juridice.

După primirea Deciziei privind începerea procedurii de dizolvare a persoanei juridice, să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în două ediții consecutive un aviz despre lichidarea întreprinderii, iar în termen de 15 zile îl informează pe fiecare creditor cunoscut despre lichidare și despre termenul de înaintare a creanțelor. Timp de 6 luni se pot înainta pretenții din partea creditorilor. (Poate fi stabilit de către întreprinderea în curs de lichidare un termen mai mare.)

Să informeze în scris organele fiscale despre începerea procedurii de lichidare.

Să prezinte inspectoratului fiscal teritorial, în conformitate cu art. 83 alin. (6) din Codul Fiscal - în termen de 60 zile din momentul începerii procedurii de lichidare declarația cu privire la impozitul pe venit pentru întreaga perioadă a anului de gestiune pe parcursul căruia persoana juridică a desfășurat activitate de întreprinzător.

Inspectoratul fiscal teritorial în raza căruia întreprinderea în proces de lichidare stă la evidență efectuează primul control fiscal legat de lichidarea întreprinderii. Controlul în cazul lichidării poartă un

caracter total, inspectorul fiscal fiind în drept să verifice întreaga activitate a întreprinderii. După finisarea controlului, organul fiscal emite Actul de control fiscal, în baza căruia este emisă și Decizia privind controlul fiscal. În decizie inspectoratul fiscal indică ce documente trebuie să pregătească și să prezinte întreprinderea pentru ce-l de-al doilea control fiscal.

În conformitatea cu art. 12¹ alin (3) din Codul Fiscal și scrisoarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 07-107/628 din 05.02.2010, pentru întreprinderile lichidate sau reorganizate, perioadă fiscală se consideră perioada de la începutul anului calendaristic pînă la data radierii întreprinderii din Registrul de stat. Astfel, contribuabilii urmează să depună toate dările de seamă fiscale pînă la momentul depunerii cererii pentru radiere. Obligația contribuabilului de depunere a dărilor de seamă fiscale dispăre din momentul radierii întreprinderii din registrul de stat al întreprinderilor și organizației.

În termen de 15 zile de la data expirării termenului de înaintare a creanțelor (6 luni), lichidatorul este obligat să întocmească și să prezinte către organele statistice bilanțul de lichidare care să reflecte valoarea de bilanț a activelor, inclusiv creanțele, datoriile persoanei juridice care sunt recunoscute de lichidator și datoriile care se află pe rol în instanța de judecată;

După primul control fiscal, lichidatorul este obligat să pregătească și să prezinte organului fiscal următoarele documente pentru cel de al doilea control fiscal:

- Certificatul de la Editura de imprimare „Statistica” privind neeliberarea sau restituirea blanchetelor de strictă evidență.
- Certificatul de la Compania Națională de Asigurări în Medicină privind lipsa datoriilor. Pentru primirea unui astfel de certificat întreprinderea va fi obligată să dezactiveze toate polițele de asigurare obligatorie de asistență medicală ale salariaților.
- Certificatul de la Serviciul Vamal al RM privind lipsa datoriilor la bugetul de stat (compartimentul plăți vamale).
- Certificatul privind închiderea contului bancar de la băncile unde întreprinderea deține conturi.
- Autorizația Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova DGPOP pentru distrugerea ștampilei/ștampilelor.
- Certificatul de la Casa teritorială de Asigurări Sociale privind lipsa datoriilor.
- Copiile a două anunțuri din Monitorul Oficial despre lichidarea întreprinderii.
- Copia bilanțului de lichidare a întreprinderii.

După finisarea celui de al doilea control fiscal în legătură cu lichidarea, organul fiscal emite actul de control fiscal total, iar apoi eliberează un certificat privind lipsa datoriilor față de bugetul de stat.

Lichidatorul prezintă Camerei de Înregistrare de Stat cererea de radiere (după modelul aprobat de CÎS) a întreprinderii din registrul întreprinderilor și organizațiilor la care anexează următoarele actele:

bilanțul de lichidare și planul de repartizare a activelor, aprobate de organul care a desemnat lichidatorul; documentul ce confirmă lipsa datoriilor la bugetul public național (termenul de valabilitate este de 3 zile din data eliberării acestuia de către inspectoratul fiscal de stat teritorial); copiile avizelor de lichidare a întreprinderii, publicate în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, în două ediții consecutive.

Procedura de lichidare a unei întreprinderi durează cel puțin un an de zile. Lichidatorul depune cererea de radiere a persoanei juridice din Registrul de stat în termenele și în condițiile art.98 din Codul civil. Termenul minim după care lichidatorul urmează să depună cererea de radiere a persoanei juridice din Registrul de stat este de 12 luni, în cazul cînd bilanțul lichidării și planul repartizării activelor au fost aprobate și prezentate cu 2 luni înainte de expirarea acestui termen. În caz contrar, lichidatorul va depune cererea de radiere la Cameră după expirarea ambelor termene : termenului de 12 luni de la ultimul aviz publicat în Monitorul Oficial și celui de două luni din data aprobării și prezentării bilanțului de lichidare.

CÎS adoptă în termen de 3 zile de la data primirii actelor decizia de radiere. Întreprinderea se consideră lichidată din momentul adoptării deciziei de radiere din Registrul de stat și consemnarea acestui fapt în Registru.

Bibliografie

1. <http://www.justice.md/>
2. Codul Fiscal al Republicii Moldova , art. 12¹ alin (3) .
3. Codul Civil articolul 90 alineatul (5) .